

KEMAL VAROL • **Haw**

KEMAL VAROL 1977 doğumlu. *Yas Yüzükleri* (2001), *Kin Divanı* (2005) ve *Temmuzun On Sekizi* (2007) adlı şiir kitapları *Bakiye* (Sel, 2013) adıyla toplu şiirler olarak yayımlandı. *Demiryolu Öyküleri* (Sel, 2010) ve *Memleket Garları* (İletişim, 2012) adlı derleme kitapları da bulunan Kemal Varol'un ilk romanı *Jar* (Sel) 2011 yılında yayımlandı.

İletişim Yayınları 1953 • Çağdaş Türkçe Edebiyat 291

ISBN-13: 978-975-05-1419-7

© 2014 İletişim Yayıncılık A. Ş.

1. BASKI 2014, İstanbul

EDITÖR Levent Cantek

KAPAK Suat Aysu

KAPAK İLLÜSTRASYONU Sefa Sofuoğlu

UYGULAMA Hüsnü Abbas

DÜZELTİ Sunay Ünlü Yücel

BASKI ve CİLT Sena Ofset · SERTİFİKA NO. 12064

Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi B Blok 6. Kat No. 4NB 7-9-11

Topkapı 34010 İstanbul Tel: 212.613 03 21

İletişim Yayınları · SERTİFİKA NO. 10721

Binbirdirek Meydanı Sokak, İletişim Han 3, Fatih 34122 İstanbul

Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58

e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

KEMAL VAROL

Haw

*“Onlar benim sessiz kullarımdır.
Mahşer günü hepsi dile gelecek.”*
Allah

İçindekiler

BİRİNCİ BÖLÜM	
KATAFALK	9
İKİNCİ BÖLÜM	
ALEVLİ KALPLER	25
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	
MÜŞAHEDE	43
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	
GEÇ GELEN AŞK	61
BEŞİNCİ BÖLÜM	
MALİYET	75
ALTINCI BÖLÜM	
İT GİBİ GİDİP KURT GİBİ DÖNECEĞİM	85
YEDİNCİ BÖLÜM	
KARGAŞA	109
SEKİZİNCİ BÖLÜM	
KADERİMİ TEMİZE ÇEKEN MELEKLER	117
DOKUZUNCU BÖLÜM	
SUIKAST	141

ONUNCU BÖLÜM	
ŞEHRİMİZE HOŞ GELDİNİZ!	157
ON BİRİNCİ BÖLÜM	
RÜYA	173
ON İKİNCİ BÖLÜM	
SAVAŞIN EN KÖTÜ TARAFI	183
ON ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	
MİSAFİR	195
ON DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	
İNTİKAM	205
ON BEŞİNCİ BÖLÜM	
ELMA	219

KATAFALK

“İnsanlığın şanlı tarihi köpek efsaneleri ve köpek anılarıyla doludur: Nefret edilesi köpekler, saygı duyulması köpekler, korkulan köpekler, acınası köpekler!”

Mo Yan, Kızıl Darı Tarlaları

Dedem, rüzgârın bir masaldan kopmuş gibi uğuldadığı, yağmurun olanca hızıyla boşaldığı bir sonbahar gecesi barınağa kan revan içinde getirilmiş. Yaralandığında öldü diye boş bir çuval gibi dağların arasındaki incecik yolun kenarına atılmış önce. Gelen geçen umursamamış, kimse duymamış iniltisini. Sonra, dünyanın cümle mahlukatı eğilip yerde acı içinde inleyen dedeme bakmış. Uzaklardan geçen tekinsiz bir atmaca şıp diye görmüş onu, boz bir kurt durup yaralı kokusunu içine çekmiş, bir yaban domuzu hızla ona doğru koşmaya başlamış, yılanlar kıvrıla kıvrıla yer değiştirmiş. Bulutlar geniş geniş yayılıp dedem için o sonbahar günü gözyaşı dökmüş. Yaşadığı, kalbinin hâlâ inatla attığı, henüz kuyruğu titretmediği anlaşılınca barınağa ulaştırılmış tez elden. Böylece, sanki yıllardır sadakatle beklediği kapı bir anda yüzüne kapanmış ama yepyeni bir kapı açılmış dedemin talihsiz hayatının önünde.

Arada bir gözlerini zorlukla açmaya niyetlense de taş kesmiş gibi yedi gün yedi gece deliksiz uyumuş dedem. Ne yeni yapılan barınağın kuzeyindeki ana yoldan hırıltıyla gelip

geçen yorgun kamyonların sesi ne güneyde adım adım ilerleyen eski trenlerin metalik gürültüsü ne de diğer bölmelerdeki yüzlerce köpeğin canhıraş bir şekilde havlamaları onu uyandırmaya muvaffak olmuş. Dünyanın tüm gürültüsü yedi gün boyunca şıp diye kesilmiş, yalnızca bir zamanlar duyup kulaklarını diktiği o uzak ve büyümlü seslerin hatırası çöreklenmiş dedemin gözlerine.

Dirseklerinden kesilmiş ve uçlarına birer tekerlek takılmış olan kanlı arka bacakları tentürdiyotlu sargı bezleriyle yedi sekiz kat sarılıymış dedemin. Karnında sayılamayacak kadar çok dikiş izi varmış. Kan lekelerinin seçildiği sırtındaki onlarca yere tentürdiyot sürüldüğünden yaralarının sayısı bilinmiyormuş. Onca gün, altından oluk oluk sızan pisliğin içinde sere serpe uzanıp durmuş yerlerde. Yatırıldığı pütürlü beton zemin yüzünden karnı buz kesmiş. Gözlerinden süzölen birkaç damla kanlı yaş yere düşüp düşmemekte kararsız parlayıp durmuş o soğuklarda. Başını ön ayaklarının arasına gömüp iyot, dışkı, sargı bezi ve tentürdiyot kokuları arasında derin derin uyumuş boyuna. Heyecanla sağa sola dönen gözkapaklarına bakılırsa bu süre zarfında durmadan rüya görmüş dedem. Sanki bu dünyadan çoktan göçüp gitmiş de naaş bir katafalka konulmuş, dünyanın envaiçeşit canlısı önünden saygıyla geçiyormuş gibi, her şeyden habersiz, yalnızca kendi hatıralarına kulak verir gibi bir hali varmış.

Bir zamanlar sokak sokak gezerken izbandut belediye görevlileri tarafından yakalanıp barınağa getirilen, çocuklar eğlensin diye büyük bir heyecanla alınıp eve götürüldüğü halde evde bakılamayacağı anlaşılınca barınağa geri yollanan; sürölere göz kulak olan, kucaklarda kurumla gezdirilen, avdan bekçiliğe kadar çeşitli vazifeler gören türlü türlü köpekler arada bir havlamalarını, kavga ve ulumalarını yarıda kesip barınağın en uzak köşesinde yaralarıyla baş başa uyuyan yaralı dedeme bakıyormuş acıyla.

Söylenenlere göre bir deri bir kemikmiş dedem. Postu yer yer siyah benekliymiş. Uzun, ince bir burnu varmış. Kuyruğu hareketsizmiş. Tentürdiyot ve kanla kirlenmiş sargı bezleriyle kaplı uzun kulakları varmış. Boynunda eski bir tasmanın izi seçiliyormuş ve bu iz ona iyi bakılması gerektiğinin apaçık işaretiymiş. Yine de ne haşmetli bir görünüşe ne de ihtişamlı bir endama sahipmiş. Artık kuyruğu yerleri dövmüyor, kendini sırtüstü yere atıp arkadaşlarıyla şakalaşmıyor, deli danalar gibi oraya buraya koşturmuyor, yabancılarla hırlamıyor, adı çağrılınca havlamıyor; ön ayaklarını ile ri uzatmış, arada bir burnunu sağa sola oynatarak kendi halinde yatıyormuş sadece.

Dedemin usulca inip kalkan karnı hâlâ yaşadığını söylüyormuş diğer bölmelerden ona merakla bakan köpeklerle. Salyadan yoksun kaldığı için kurumuş pembe dili dişlerinin arasından süzülüp yerlerde sürünüyormuş. Zamanında memleketin cümle yollarını koklayan toz içindeki incecik burnu nemliymiş. Siyah benekli postu ıslaklığını kaybetse de yapış yapışmış tüyleri. Cinsi konusunda fikir birliğine varmak imkânsızmış. Daha çok bir kırmayı andırıyormuş. Uzun ince gövdesi, eksik bacakları, yüzüne çöreklenmiş kederi, dünyanın sesini duymasına engel olan sargılı kulakları ve henüz kimsenin bilmediği kana bulanmış hikâyesiyle herkesin ilgisini çekiyormuş. Üstelik sadece köpekler değil, barınak çalışanları da ihtimam gösteriyormuş ona.

İnce bıyıklı, uzun boylu genç veteriner belirli aralıklarla gelip durumunu kontrol etmiş, haline acıyıp bir takım kâğıtlara notlar almış, narkozun etkisinin geçmediğini, diğışlerinin henüz tutmadığını anlayınca barınağın hasta köpekler için ayrılan özel bir bölümünde tek başına bırakmış dedemi.

Elini beyaz önlüğünün ceplerine sokup içinde bir şeyler arıyormuş gibi yürüyen ince bıyıklı genç veteriner, tel örgülerin arkasından bakarak köpeklerin durumunu kontrol ediyormuş her sabah. Barınağın hem güvenliğinden hem de bakımından sorumlu olan iki bekçi, veterinerin işaret ettiği köpeği alıp dışarı çıkarıyor, varsa yarasını sarıyor, yoksa rutin kontroller için sarı binaya götürüyormuş. Geriye kalan zamanlarda bölmelerin temizliği yapılıyor, barınağın yakınındaki dağda bulunan askerî karakoldan getirilen yemek artıkları kaplara boşaltılıyor, hasta köpeklerin iğneleri tamamlanıyor, haftanın bazı günleri bölmelerdeki köpekler bahçeye salınıyor ve akşamın çökmesiyle birlikte barınak yavaş yavaş ıssız bir karanlığa teslim oluyormuş.

Böyle zamanlarda köpekler upuzun bir ulumayla geceyi karşılıyor, yükselen aya karşı selama duruyorlarmış. Ana yoldan gelip geçen arabalardaki yorgun yolcular ile barınağın yanında her belirdiğinde düdüğünü ansızın öttüren trenin makinisti başlarını çevirip barınağa bakıyor ve zaman nehrinden bir parça su alıp ömürlerini eksiltiyorlarmış böylece. Fakat hepsinin önünde harcayacak onca çok zaman varken, dedemin günleri sayılıymış.

Henüz kimsenin hikâyesini bilmediği yaralı dedem, uzandığı yerde bir iki hareket edince, yan bölmedeki diğer köpeklerden boğuk sesli olanı, soğuktan kızarmış çatal burununu tel örgülere iyice yaklaştırarak, “Galiba kendine geliyor,” demiş.

“Sanmam,” demiş bölmenin lideri olan Akbaş, “ben bu hâle gelsem aylarca uyanamazdım.”

Yarım ay şeklindeki barınağın sondan ikinci tarafındaymış dedemin bölmesi. Sol yanında henüz on gün önce barınağa getirilen dört erkek kahıyormuş: Akbaş, Çatalburun, Tabansız ve Kurtoğlu. Dördü de burunlarını tel örgülere dayamış dedemin uyanmasını bekliyormuş. Dedemin hemen

sağında, barınağın en son bölmesinde ise onlarla aynı zamanda gelen üç dişi köpek yaşıyormuş ve onlar da diğerleri kadar merak içindeymiş.

Uzakta, barınağın hemen girişinde tıpkı dedem gibi tek başına kalan garip bir köpek daha varmış. Canlı mı cansız mı olduğu asla bilinmiyormuş. Hareketsiz bir biçimde ayakta durup sadece uzaklara bakıyormuş dikkatle. Cam gibi gözleri varmış ve söylenenlere göre sadece barınağın değil, memleketin de maskotuymuş o köpek.

Ülkenin kurucusu, bir iki başarısız denemeden sonra evlilik fikrinden hepten uzak durmuş. Yalnız geçen onca zamandan sonra Foks çıkmış karşısına. Uzun kulaklı bir av köpeğiymiş Foks. Yaşlılığının son günlerinde yaren olmuş ülke kurucusuna. Nerede bir açılış, nerede bir kutlama, nerede bir toplantı, Foks'u yanında götürmüş. Pirinç karyolasının hemen yanındaki sıcacık minderde uyurmuş Foks. Ulu Önder'in yanı başındakiler zaman zaman Foks'un neslini üreterek ülkenin dört bir yanına yaymayı teklif etmiş, lakin buna imkân olmamış. Ülkenin kurucusu öldükten sonra, onun acısına dayanamayan Foks'u mumyalayıp bir müzede sergilemişler. Mumyanın aslı başkentteymiş ama kopyaları ülkedeki tüm köpek barınaklarına dağıtılmış. Canlıymış gibi, iri iri gözleriyle arada bir kuşkuyla dedeme bakıyormuş Foks. Sadece Foks değil, bütün köpekler arada bir durup dedeme bakıyor ve meraklarını giderecek bir cevap arıyorlarmış.

“Ayaklarına ne olmuş lan bunun?” diye sormuş Tabansız.

Çatalburun her zaman olduğu gibi çok yorgunmuş. Kulaklarını yüzüne siper edip soğuktan korunmaya çalışırken, “Allah'ın cezası arabalar,” demiş kardeşi Tabansız'a, “başka ne olabilir ki!”

Korkunç bir gerçeği yeniden hatırlamış gibi boyunlarını yola çevirmiş diğer köpekler. Bazen yaşadıkları yerlerden bi-

raz uzaklaşıp kendilerini yollara sürdükleri zaman, yol kenarlarında cansız bir şekilde boylu boyunca uzanan kardeşlerini gördükçe daha da ürperiyorlarmış. Aldıkları darbeye o anda mevta olmuş, üzerlerinden geçen kamyonların ağırlığıyla adeta pestile dönmüş, bir hayır sahibi alıp gömmediği için oracıkta şişmiş, patlamış, kurtlanmış, geriye bir tek kemikleri ile ölümün o tatlı bakışıyla alay edercesine sırtan dişlerinden başka bir şey kalmadan bu hayattaki son nefeslerini vermiş kardeşlerine bakıp yol kenarlarından uzak duruyorlarmış.

Ama herkesin tahmin ettiği üzere dedemin talihsiz başına daha büyük bir şey gelmiş muhtemelen. Belki de sanılanın aksine bir otomobil değil, bir tır çarpmıştı ona. Ya da başka bir şey. Ama her ne toslamışsa dedeme, götü başı dağılmış halde öylece yatıyormuş.

Uyanacağı yokmuş. Arada bir uzandığı yerde sağa sola kıvranıyor, ağzından garip garip homurtular çıkıyor, bu homurtulara acı inlemeler karışıyor, hareket etmek istedikçe arka bacaklarından karnına geçirilen yürüteç engel oluyormuş ona. Uyanıp bacaklarına sarılan sargı bezlerini kemirmesin diye biraz daha uyutulmasına karar verilmiş. İki tekerleğin ortasından geçirilen ve süveteri andıran lastikten kasnak yardımıyla karnına dolanan basit yürüteç bir pranga gibi sallanıyormuş arkasında. Sırtı ve kalçasındaki pansumanlar, karnındaki dikiş izleri de eklenince dedemin başına kötü bir şey geldiği apaçık ortadaymış. Fakat böylesine ihtimalla bakıldığı için kıymetli bir havası varmış dedemin.

“Bence değil,” demiş dedemin solundaki bölmede kalan Tenzilat. Küçük yavrularını tüyelerinin altına iyice saklayarak, “Tipine baksanıza şunun,” demiş kurumla, “ne özelliği var ki bunun!”

Barınağın son bölmesi ikisi yeni doğum yapan üç dişiye aitmiş. Adıgüzel, anne değilmiş ama dişilerin en süslüleriy-

miş. Son yıllarda televizyonda gösterilen bir dizi film sayesinde cinsi kıymete bindiğinden onu Lessi diye çağırıyormuş herkes. Barınakta ne aradığını bilen olmadığı gibi, asıl adının ne olduğunu bilen de yokmuş. Diğer iki dişi, sokak köpeğiymiş ve adlarını yoksulluktan alıyorlarmış: Tenzilat ve Defo. Anne olmadığı için Adıgüzel'in başka bir yere konması gerekiyormuş ama diğer bölmelerde yer kalmadığı için, yavrulara zarar vermeyeceği düşünülerek yeni annelerin yanına yerleştirilmiş. Arada bir, etrafında dönüp duran yavruları koklayıp nemli gözlerle uzaklara ve dedeme bakıyormuş.

Genç anneler, bir yandan ortalıkta dönüp dolaşan haylaz yavrularına göz kulak olmaya çalışıyor, diğer yandan yedi gün boyunca hiç durmadan uyuyan dedeme bakıp böyle bir şeyin kendi başlarına gelmemiş olmasından ötürü gizli bir mutluluk duyuyorlarmış. Doğar doğmaz annelerinden akan gürül gürül sütü emip durdukları için birkaç haftada toparlanan yavrular sağa sola koşturuyor, birbirleriyle oyunlar oynuyor, dişlerini kardeşlerinin boynuna geçirip yerlerde tatlı tatlı debeleniyorlarmış. Bazen diğer köpekler gibi boynularını gökyüzüne doğru uzatıp ulumaya çalışıyor, cılız sesleri buna imkân vermeyince de nefeslerini tutup bölmenin içinde var güçleriyle koşturuyorlarmış. Oyunu biraz fazla abarttıklarında annelerinin bir tehdit gibi havaya kalkan ön bacağı dedemi gösteriyormuş yavrulara:

“Uslu durun, yoksa onun gibi olursunuz!”

Yedi gün boyunca sadece bir kez, belki de tamamen isteği dışında hareket etmek istemiş, arka bacağıyla yorgunlar yorgunu kafasını kaşımaya niyetlenmiş ama bunda başarılı olmamış dedem. Bacaklarına bağlanan ve sinir bozucu bir ses çıkaran tekerlek geriye doğru hareket ettiği için ne olduğunu anlayamamış ve bir türlü açamadığı gözlerini, arada bir yoldan geçen arabaların aydınlattığı karanlığa emanet etmiş.